

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: orienteringssak

Møtesaksnr: 16/2025

Møtedato: 28. mai 2025

Notatdato: 14. mai 2025

Arkivsaksnr:

Saksbehandler: Torbjørn Skardhamar

Bakgrunn

Styret orienteres med dette om at det arbeides med et forslag om et nytt studieprogram i samarbeid med ISV. Dette er nærmere redegjort for i notat fra utdanningsleder Torbjørn Skardhamar.

Det er et ønske på UiO om større dynamikk i studieprogramporteføljen for å kunne tilby relevante og attraktive studieprogram. Dette initiativet er dels en respons på dette ønsket, dels uttrykk for en strategi som handler om å skape flere kanaler inn i våre masterprogram. I en tid der ISS opplever synkende og relativt lave søkertall både på BA- og MA-nivå er dette et forslag om å opprette et studieprogram som kan utvide vår appell hos søkerne.

Det vil fremover arbeides på to fronter. For det første må det faglige opplegget videreutvikles, og det kan være hensiktsmessig å få innspill fra flere både om det faglige og administrative opplegget. For det andre må planene forankres i fagmiljøene på ISS og ISV. Saken vil komme tilbake til instituttstyret både i form av en diskusjonssak og som en vedtakssak.

Forslag til nytt bachelorprogram

Skisse programside og struktur

Kort om programmet

Dette er programmet for deg som er interessert i å bruke datavitenskap for å analysere samfunnet og som ønsker å forstå hvordan data endrer samfunnet. Programmet gir ferdigheter i empiriske analyser av mange typer data og kvantitative metoder. Dette er metodekunnskaper som er anvendelige og ettertraktet hos arbeidsgivere i både offentlig og privat sektor. Avhengig av hvilke valgfrie emner man velger vil det være mulig å gå videre med masterstudier innen statsvitenskap, sosiologi eller samfunnsgeografi.

Læringsutbyttetmål

Etter endt studium vil du være i stand til å anvende datavitenskap til å analysere et bredt spekter av samfunnsvitenskapelige problemstillinger. Du vil være i stand til, muntlig så vel som skriftlig, å gjøre rede for tekniske, praktiske og etiske aspekter knyttet til datavitenskapelige samfunnsanalyse, samt presentere tilnærming, resultater og substansielle implikasjoner på en forståelig måte for publikum med varierende grad av ekspertise innen data- og samfunnsvitenskap. Substansielt vil du bli i stand til å analysere hvordan data og digitalisering endrer sentrale samfunnsforhold som demokrati, parti-politisk konkurranse og offentlig administrasjon samt familie, gruppedannelse og utenforskap.

Oppbygging

Oppbyggingen bygger i vesentlig grad på emner som eksisterer fra før, men det vil også kreve noen nye emner. Det er et poeng at emnene er rimelig fordelt mellom ISS og ISV da studiepoengsproduksjon forventes å bli viktigere fremover. Nye emner er foreløpig gitt koden DATASAMF og markert i orange for å markere.

Bachelorprogrammet består av:

- Fordypning i data/metode/samfunn: (90 studiepoeng)
- Valgfritt støttefag, 40-gruppe (40 studiepoeng)
- Frie emner (30 studiepoeng)
- Ex.phil og ex.fac (20 studiepoeng)

Alternativ: I stedet for å angi 40-gruppe, kan det settes opp fordypningsløp tilsvarende som gjøres på KULKOM og UTVB. Da vil i så fall studentene måtte velge fordypning i enten sosiologi, samfunnsgeografi eller statsvitenskap. I praksis blir dette nokså likt.

Femte semester er egnet for **utveksling**.

6	DATASAMF3090: BA-oppgave (ISS/STV)		FRITT EMNE (evt. 40-gruppe)
5	FRITT EMNE	40-gruppe (evt. FRITT EMNE)	FRITT EMNE
4	STV2022 - Store tekstdata	SOS2901 – Anvendt maskinlæring for samfunnsvitere	40-gruppe
3	DATASAMF2000 Mennesker og modeller (ISS)	STV2020 – Social Science Data Analysis and Programming	SGO1910 – Introduction to Geographical Information Systems (GIS)
2	SOSGEO1120 eller SVT1020	40-gruppe	EXPHIL
1	DATASAMF1000 Datavitenskap i samfunnet (STV)	40-gruppe	EXFAC

Bacheloremnet er foreslått som 20 studiepoeng for å kunne legge det opp som et praksisemne eller «hackaton» etter mønster fra [ISSSV1337](#).

Skisse til innhold i nye emner

DATASAMF1000 Datavitenskap i samfunnet

Dette emnet illustrerer hvordan data og digitalisering har endret samfunnet og hvordan data og datavitenskap kan brukes for å beskrive disse endringene. Vi ser på demokrati, parti-politisk konkurranse og offentlig administrasjon, byplanlegging og "smart cities", samt familie, gruppedannelse og utenforskap. Gjennom kritisk bruk av tilgjengelig data, lærer du å vurdere hvilke aspekt av tematikken som kan belyses ved tilgjengelig data, hvilke begrensinger som finnes i data, samt vurdere hva som ville vært ideelle data, og de etiske, regulatoriske og praktiske begrensinger som står i veien for innhentning og analyse av det som ville vært ideelle data for å belyse tematikken.

DATASAMF2000 Mennesker og modeller

Emnet gir en oversikt over verktøy som brukes til å analysere modeller av menneskelig atferd og samhandling. Det dekker modeller av livsløp, sosial segregering, ulike simuleringsmodeller, sosial-økologiske modeller og prognoseverktøy. Alle disse tilnærmingene er basert på teori om menneskelig handling og samhandling, og er i bruk i empirisk forskning. Gjennom emnet får studentene anledning til å arbeide med disse verktøyene og kjennskap til deres styrker og svakheter.

DATASAMF3090 Bacheloroppgave (20 sp)

I dette emnet skal du anvende kunnskap du har tilegnet deg gjennom bachelorgraden, ved å foreta en selvstendig empirisk analyse av et faglig problem. Temaet bør være relatert til en eller flere av de valgfrie tematiske emnene man har tatt i bachelorgraden, og man forventes å demonstrere metodiske ferdigheter man har tilegnet seg gjennom i de obligatoriske emnene. Emnet vil gi en innføring i skrivearbeid, innhenting og bearbeidelse av data, og bruk av Universitetsbiblioteket. Seminarene gir veiledning i arbeidet med bacheloroppgaven.

Kvalifisering til mastergrad

Fra ISS sitt perspektiv vil det være en fordel om et nytt program øker søkning til våre masterprogram i sosiologi og samfunnsgeografi, men også OLA.

Siden **OLA** i utgangspunktet er tverrfaglig vil disse studentene være kvalifisert til opptak, uavhengig av sammensetning forøvrig.

For å kvalifisere til master i **sosiologi** gjelder i dag følgende: 80 sp sosiologi hvorav minst 15 er metode (inkludert både kvalitativ og kvantitativ metode), og en sosiologisk bacheloroppgave. I tillegg er følgende studier ved UiO godkjente: KULKOM, OADM, Tverrfaglige kjønnsstudier.

For å kvalifisere til master i **human geography** gjelder i dag følgende: 80 sp samfunnsgeografi eller tilsvarende, og må inkludere et innføringskurs i samfunnsgeografi.¹

DATASAMF inneholder i utgangspunktet 20 sp som kvalifiserer i henholdsvis SOS (SOSGEO1120 og SOS2901) og HGO (SOSGEO1120 og SGO1910). Det foreslåtte DATASAMF2000 har en sosiologisk forankring og tenkt legges til ISS (kan også få kode SOSGEO2000), og kan da telle som sosiologi og evt også samfunnsgeografi.

¹ Studenter på UTVB tas opp på grunnlag av følgende emner «SGO1001, SOSGEO1120, SGO2500, SGO2250, SOSGEO2302, SGO2400 OR SGO2200 and UTV3091».

UNIVERSITETET I OSLO

Bacheloroppgaven DATASAM3090 bør kunne godkjennes (tilsvarende som det gjøres for bacheloroppgaven i KULKOM, OADM, UTVB og Tverrfaglige kjønnsstudier).

For å fylle nåværende krav til opptak til masterprogrammene ved ISS vil det da kreves 30 eller 40 studiepoeng i SGO- eller SOS-emner, derav SVMET1010 må inngå. En 40-gruppe vil da kvalifisere til opptak til masterprogrammet.

Tilsvarende vurderinger vil også gjelde for opptak til master i statsvitenskap.

Dette er en første skisse til forslag, så opptak til masterprogrammene må selvsagt vurderes litt nærmere.

Nedleggelse

Alle nye studieprogram bør ha en plan om vurdering av om det skal fortsette. Programmet bør gå noen år og så gjøre en evaluering. Det foreslås at det gjøres en slik evaluering etter 5 år. Rekruttering og gjennomføring er åpenbare momenter, men også bemanning og samarbeidet mellom ISS og STV. Økonomi og ressursbruk er også åpenbare momenter.

Om programmet opprettes hos ISS er det heller ikke åpenbart at det skal fortsette slik i all fremtid. Det vil være et aktuelt punkt å vurdere etter prøveperioden.

Tidsfrister og tilbakemelding fra fakultetet

Vi hadde et møte med kontaktperson ved fakultetet² den 16. mai i år for å avklare krav og tidsfrister. Det gir også bedre grunnlag for instituttledelse og instituttstyre å vurdere forslaget. Fakultetet hadde noen mindre momenter som bør tas med i vurderingen, men det meste som trengs er allerede inkludert i dette forslaget.

Søknad om opprettelse av nye studieprogrammer har frist til SV-fakultetet i februar hvert år, og så vedtas det i universitetsstyret i juni. Det nye programmet kan dermed tidligst ha opptak fra høsten 2027.

Det må sikres studentinvolvering. Det er nærliggende å trekke inn studenter fra 40-DATAVIT og/eller SV-SU i arbeidet.

EILIN bør involveres, men er for øyeblikket ubemannet frem til august. Da bør det opprettes kontakt.

Det er naturlig å inkludere KI mer eksplisitt på dette programmet, som vi vil måtte jobbe litt mer med.

² Tilstede: Vibecke Foss, Liv Tone Måseidvåg, Runar Forsetløyen (SV-fakultetet), Elin Arntzen (studiekoordinator ISV), Maren Ringstad (studiekoordinator ISS), Bjørn Høyland (ISV) og Torbjørn Skardhamar (ISS).

UNIVERSITETET I OSLO

Fremdrift

Hvis instituttstyret ved ISS og ISV støtter forslaget om nytt program bør vi starte opp arbeidet med en søknad til fakultetet så snart som mulig over sommerferien. Det bør da opprettes en referansegruppe med representanter fra ISS og ISV, samt studentrepresentanter og studiekoordinatorer ved begge institutter.

I endelig forslag må det bl.a. skisseres anbefalte studieløp for kvalifisering til mastergrad.

FORSLAG TIL VEDTAK

Styret tar saken til orientering.

Anniken Hagelund
instituttleder

Inger-Lise Schwab
kontorsjef